

آمده گاسکه

پژوهش در کیش و اسرار میترا

برگردان:

جلال ستاری

تهران - ۱۳۹۰

این اثر ترجمه‌ای است از:

A. Gasquet, *Essai sur le culte et les mystères de Mithra*. 1899, 1976.

در چاپ ۱۹۷۶، عنوان کتاب «جستار درباره‌ی کیش و آئین رازآمیز مهر» آمده است.

سرشناسه	گاسکه، آمده لویی اولیس ۱۸۵۲ - ۱۹۱۴ م.
	Gasquet, Amedee Louis Ulysse
عنوان و پدیدآور	پژوهش در کیش و اسرار میترا / آمده گاسکه؛ برگردان جلال ستاری.
مشخصات نشر	تهران: میترا، ۱۳۸۹
مشخصات ظاهری	۱۴۸ ص.
شابک	۵ - ۵۵ - ۸۴۱۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا	
یادداشت	عنوان اصلی: Essai sur le culte les mysteres de mithra
یادداشت	واژه‌نامه.
موضوع	مهر پرستی
شناسه افزوده	ستاری، جلال، ۱۳۱۰ - مترجم
رده‌بندی کنگره	۱۳۸۹ پ ۲ گ ۱ / BL ۱۵۸۵
رده‌بندی دیویی	۲۹۵
شماره کتابشناسی ملی	۲۰۱۸۸۴۲

پژوهش در کیش و اسرار میترا

آمده گاسکه

جلال ستاری

چاپ نخست: تابستان ۱۳۹۰ - چاپ: چاپخانه تابش

حروف چینی و صفحه‌آرایی: میترا (الهام یگانه)

شمار: ۱۰۰۰ نسخه

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشر میترا: خیابان مجاهدین اسلام، شماره ۱۸۲

تلفن: ۳۳۱۳۳۵۰۵، دورنگار: ۳۳۵۰۴۲۲۴

شابک: ۵ - ۵۵ - ۸۴۱۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸ ISBN: 978-964-8417-55-5

فهرست مطالب

یادداشت مترجم	۵
پیشگفتار	۷
فصل I:	۹
فصل II: ریشه‌ها	۲۳
فصل III: آموزه	۵۰
فصل IV: آزمون‌ها و پایگان	۱۰۳
فصل V: اوج و حضيض کیش مترا	۱۱۷
اعلام	۱۵۹
اصطلاحات و مفاهیم	۱۶۹

با سپاس از آقای فریدون صالحی تبار که
دستان هنرمندش مشکلات حروف چینی
متن های یونانی را آسان نمود.

ناشر

www.ketab.ir

یادداشت مترجم

Amédée Gasquet مورخ و مدیر بلندپایه دولت فرانسه که به سال ۱۸۵۲ در کلرمون-فران (Clermont-Ferrand) زاده شده و در ۱۹۱۴ درگذشته است، خاصه به سبب یک تألیفش: تاریخ مختصر مؤسسات سیاسی و اجتماعی فرانسه قدیم (*Précis des institutions politiques et sociales de l'ancienne France*) شناخته است. تحقیق آمده گواشکه در کیش و آئین رازآمیز مهر، امروزه، پس از پژوهشهای گرانقدری که در آن باره صورت پذیرفته است و برخی از آنها نیز به زبان فارسی برگشته است^۱، اثری است که لاجرم مهر زمانه بر جبین دارد، اما هنوز حاوی نکات بدیعی است که ممکن است محققان را به کار آید؛ ازینرو به گمانم ترجمه کتاب کوچکش کاری سودمند می تواند بود.

این کتاب به انتخاب استاد مجید رهنما و ریراستاری شادروان محمد مقدم و زنده یاد مصطفی انصاری، از روی نسخه ای که به سال ۱۸۹۹ در پاریس چاپ شده بود، عکس برداری و در ۱۹۷۶ با عنوان فارسی «جستار درباره کیش و آیین رازآمیز مهر» جزو پنجاه کتاب مرجع نایاب درباره فرهنگ و تاریخ ایران، به چاپ رسیده است.

۱. مارتین ورمازون، آیین میترا، ترجمه بزرگ نادرزاد، چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ سوم، نشر چشمه ۱۳۸۰.

دیوید اولانسی، پژوهشی نو در میتراپرستی، ترجمه و تحقیق مریم امینی، چشمه ۱۳۸۰.
دین مهر در جهان باستان (مجموعه گزارشهای دومین کنفرانس بین المللی مهرشناسی)، ترجمه مرتضی ثاقب فر، توس، ۱۳۸۵.
راینهولد مرکلباخ، میترا، آیین و تاریخ، ترجمه توفیق گلی زاده، اختران، ۱۳۸۷.

پیشگفتار

درست هنگامی که کتاب ستودنی و شکوهمند آقای فرانتس کومون (Franz Cumont) درباره اسرار میترا به چاپ می‌رسد^۱، این پژوهش ناچیز که دو سال پیش نگاشته شده و با اصلاحاتی چند انتشار می‌یابد، به گونه‌ای ناگوار از چشم می‌افتد. ازینرو نخست خواستم این نوشته را گرچه ثمره پژوهش‌های طولانی منست، از گنجی بیرون نیاورم، اما دوستانم که بر آن بودند در باب موضوعی به غایت پیچیده که حدس و احتمال در آن باره هنوز بس فراوان است، نظری شخصی و مستقل سودمند می‌تواند بود، نگرشم را تغییر دادند.

آ. گ.

۱. نک. به فرانتس کومون، دین مهری، ترجمه احمد آجودانی، نشر ثالث، ۱۳۸۶، م.